

Donoren in China schaars

Bloedbanken in China leveren een voortdurend gevecht tegen het opdrogen van 'de rivier des levens'. Chinezen staan slechts met de allergrootste tegenzin bloed af. Ze zijn niet alleen bang voor besmetting, ook tradities weerhouden velen van bloeddonatie.

Het oprukken van aids boezemt de Chinezen angst in. Begrijpelijk, gezien de slechte hygiënische omstandigheden in de ziekenhuizen. Naalden worden zelden voldoende ontsmet. Dat is des te bedreigender omdat twintig procent van de Chinese artsen die terugkeren van hulpprojecten in Afrika, seropositief is.

Ook druggebruikers leveren hun bijdrage aan verspreiding van het aids-virus. Aidstesten voldoen in China meestal niet aan de westerse standaard.

Bijseloof en de invloedrijke taoïstische traditie houden Chinezen eveneens uit de buurt van bloedbanken. 'Sta niets van je lichaam af, want dat verkort de levensduur', is een alom verkondigde opvatting. "Bloed is zo persoonlijk dat je het nooit weggeeft," vertelt een in Peking wonende westerse zakenman.

De autoriteiten bestrijden onwil en bijseloof met forse dwangmiddelen. Onder een systeem dat 'Plichtmatige Bloeddonatie door Burgers' heet moet iedereen die werkzaam is voor een staatsbedrijf één keer in de vier jaar 200 ml bloed afstaan. "We krijgen daar twintig gulden voor," vertelt een leraar aan een middelbare school. "Maar nu de prijzen steeds hoger worden is dat niet meer dan een fooi. Ik hou er niet van om het te doen. Maar als ik niet ga, krijg ik problemen."

Door de schaarste is er handel in bloed ontstaan. Vorig jaar sloegen de 'Vampiers van de provincie Hebei' toe. Veertien werkloze boeren werden naar de stad Hengshui gelokt met belofte dat ze daar een baan konden krijgen. Toen ze in de grauwe districtshoofdstad waren aangekomen, werden ze opgesloten en bedreigd met vergiftiging als ze zich zouden verzetten tegen het geven van bloed. In twee maanden taptten de 'vampiers' elke boer vier liter bloed af. Na een tip kon de politie de bloedroversbende oprollen en de boeren bevrijden.

Het Chinese ministerie van Volksgezondheid voert harde campagnes, maar slaagt er niet in de handel uit te roeien. Er bestaan ondergrondse bloedbanken, waar geen medische tests worden uitgevoerd. "Soms wordt dit illegaal verkregen bloed vermengd met zout water voordat het aan ziekenhuizen wordt verkocht", aldus de krant *China Daily*.

JAN VAN DER MADE